

Wat kan er wel en niet betaald worden met een persoonsvolgend budget voor personen met een handicap?

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) maakte een mededeling voor alle budgethouders om toe te lichten waarvoor het persoonsvolgende budget (PVB) gebruikt mag worden en waarvoor niet. Deze vernieuwde richtlijnen worden toegepast voor nieuwe overeenkomsten. We vatten deze mededeling voor jou samen.

Opgelet: het persoonsvolgend budget wordt toegekend aan personen met een handicap jonger dan 65 jaar. Ben je ouder dan 65 jaar, dan kom je enkel in aanmerking als je handicap vóór je 65ste verjaardag reeds erkend was door het VAPH.

Enkele basisprincipes

Er zijn heel wat manieren om overeenkomsten af te sluiten om zorg en ondersteuning te krijgen in je dagelijkse leven. Het begrip 'zorg en ondersteuning' kan ruim geïnterpreteerd worden. Maar het VAPH hanteert enkele principes om te bepalen of het kan betaald worden met het PVB of niet.

Deze principes zijn:

- **Het moet gaan om handicapspecifieke ondersteuning.** Hiervoor verwijst men naar artikel 4 in het Besluit van de Vlaamse Regering over de aanvraag en besteding van PVB. Dit betekent dat het moet gaan over zorg en ondersteuning die noodzakelijk is als gevolg van de handicap. Die ondersteuningsnood kan zowel een rechtstreeks als onrechtstreeks gevolg zijn: rechtstreekse gevolgen van de handicap zijn duidelijk. Met onrechtstreekse gevolgen wordt ook de ondersteuning bedoeld van de primaire mantelzorger, opdat die zijn zorg- en ondersteuningstaken voor de persoon met handicap kan opnemen. Als het gaat om ondersteuning in het dagelijks leven die iedereen, ook mensen zonder handicap, wel eens nodig heeft, mag het niet betaald worden met het PVB.
- **Er mag geen sprake zijn van dubbele subsidiering.** Krijg je via een andere overheid al (deels) een stuk terugbetaald? Dan mag je dit niet betalen met je PVB. Hiervoor is wel een uitzondering op gezinshulp of de hulp van een vervoersmaatschappij. Doe je een beroep op gezinshulp? Dan mag je met je PVB de kostprijs betalen die zij berekenen op basis van je gezinsinkomen. Dit is niet zo bij het persoonlijke-assistentiebudget (PAB).

De zorg en ondersteuning draagt bij aan de kwaliteit van leven van de persoon met een handicap. Afhankelijk van de noden organiseert de persoon met de handicap de ondersteuning die hij/zij wenst.

De zorg en ondersteuning moet passen binnen de PVB-ondersteuningsfuncties. Deze ondersteuningsfuncties zijn:

- individuele ondersteuning;
- woonondersteuning;
- dagondersteuning;
- oproepbare permanentie.

Concrete situaties en voorbeelden

Tuinonderhoud en klusjes

Enkel activiteiten die regelmatig en geregeld uitgevoerd moeten worden, kunnen betaald worden met het PVB. Het gaat bijvoorbeeld om de tuin zomer- en winterklaar maken, gras afrijden, onkruid wieden, ... Eenmalige activiteiten of activiteiten die op een zeer onregelmatige basis voorkomen worden niet aanvaard. Het betreft zaken die elke persoon, ongeacht een handicap, zal tegenkomen in het leven als eigenaar. Dit betreft 'klusjes' en allerhande renovatiewerken: reinigen van de dakgoten, schilderen van de kamers, neerhalen van schuurtjes, ... Ook het (her)aanleggen van een tuin mag niet met het PVB betaald worden.

Vrijtijdsbesteding

Enkel de ondersteuning die je nodig hebt om aan vrije tijd te kunnen doen, betaal je met je PVB. Het lidgeld of het inkomstticket betaal je niet met het PVB. Voorbeeld: je gaat elke week zwemmen, samen met een assistent. Deze assistent helpt jou bij het aan- en uitkleden, afdrogen, gaat mee in het water. De assistent mag je betalen met je PVB, maar jouw abonnement of inkomticket voor het zwembad betaal je met eigen middelen.

Kappersbezoek

Het is mogelijk om je haar te laten wassen door een kapper en deze taak te betalen met je PVB, na het afsluiten van een overeenkomst. Net zoals je dit ook kunt vragen aan je assistent via het sociaal secretariaat, interim, bijklussen, ... Een volledig kappersbezoek (haar kleuren, knippen, brushen, ...) mag niet met het PVB betaald worden, gezien ook mensen zonder handicap hiervoor naar de kapper gaan en dit dus geen handicapspecifieke ondersteuning is.

Manicure/pedicure

Het is mogelijk om je nagels te laten knippen door een manicure/pedicure en deze taak betalen met je PVB, na afsluiten van een overeenkomst. Net zoals je dit ook kunt vragen aan je assistent via het sociaal secretariaat, interim, bijklussen, ... Een volledig bezoek aan de manicure/pedicure (nagels verzorgen, lakken, ...) mag niet met het PVB betaald worden, gezien ook mensen zonder handicap hiervoor naar een manicure/pedicure gaan en dit dus geen handicapspecifieke ondersteuning is.

Therapie/coaching

Therapie gegeven door opgeleide professionelen zoals psychologen, pedagogen, logopedisten, kinesitherapeuten kan niet betaald worden met het PVB. Heel wat vormen van therapie worden terugbetaald door het RIZIV (Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering), waardoor er sprake zou zijn van dubbele subsidiering. Maar therapieën waarvoor geen terugbetaling is voorzien, mogen ook niet met het PVB betaald worden.

Daarnaast heb je coaching. Dit is niet opgenomen in de terugbetaling van het RIZIV en kan dus met het PVB betaald worden. Bij coaching wordt er gezocht naar oplossingen en mogelijkheden, in het nu en de toekomst. Je streeft naar een doel dat je wilt bereiken. Coaching wordt vaak uitgedrukt als psychosociale begeleiding of globale individuele ondersteuning, als één van de

ondersteuningsfuncties waarvoor het PVB gebruikt mag worden. Een vaak voorkomende vorm van coaching is bijvoorbeeld auticoaching.

Bij twijfel vraagt het VAPH de factuur en overeenkomsten op. Om die reden is het belangrijk om een duidelijke taakomschrijving te maken in de overeenkomst en dit in detail ook te laten vermelden op de factuur. Enkel vermelden van bijvoorbeeld 'kleine klussen' of 'klein tuinonderhoud' is niet voldoende.

Heb je nu een overeenkomst lopen die niet in lijn is met deze verduidelijkte regels?

Dan heb je tijd tot 30 juni 2022 om deze overeenkomsten aan te passen of stop te zetten. Je kunt ook beslissen deze hulp niet stop te zetten maar deze hulp met eigen middelen te betalen.

Bron: Nieuwsbrief Onafhankelijk Leven, 2 november 2021